

Kielce, dnia 26 marca 2025 r.

Znak:PSZ.IV.9514.14.2024

**Zakład Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji
Kieleckiej w Szczaworyżu
Szczaworyż 49
28-100 Busko-Zdrój**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 30 ust. 3b ustawy z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 14 października 2023 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. 2023 r. poz. 2283), jak również art. 16 ust. 2 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224 ze zm.) w dniach 5-7 i 10 lutego 2025 r. w Zakładzie Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu, Szczaworyż 49, 28-100 Busko-Zdrój została przeprowadzona kontrola okresowa. Kontrolę przeprowadziły:

- ✓ Ewa Kasperkiewicz - inspektor wojewódzki, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 56/2025;
- ✓ Ewelina Sornat - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 55/2025.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie ww. upoważnień wydanych w dniu 4 lutego 2025 r. przez z-cę dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego z up. Wojewody Świętokrzyskiego oraz na podstawie programu kontroli. Zgodnie z § 16 ust. 1 ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia w wyniku kontroli nieprawidłowości lub naruszeń prawa w zakresie przedmiotu kontroli, organ upoważniony

do kontroli, niezwłocznie po podpisaniu protokołu kontroli, sporządza wystąpienie pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Badanie spełniania warunków określonych dla zakładów aktywności zawodowej, wskazanych w art. 29 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniono pozytywnie z uchybieniami.

Ustalenia z kontroli zawarte zostały w sporządzonym protokole.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia:

1. Nieprawidłowe opracowanie regulaminu zakładowego funduszu aktywności w zakresie § 8 pkt 1 regulaminu.

W trakcie czynności kontrolnych kierownik Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu okazała Regulamin zakładowego funduszu aktywności z 23.08.2023 r. oraz Regulamin zakładowego funduszu aktywności w Zakładach Aktywności Zawodowej prowadzonych przez Caritas Diecezji Kieleckiej, który wszedł w życie z dniem 01.06.2024 r. Regulaminy zostały opracowane i zatwierdzone przez organizatora. Analiza dokumentów wykazała, że zapisy § 8 pkt 1 Regulaminu zakładowego funduszu aktywności w Zakładach Aktywności Zawodowej prowadzonych przez Caritas Diecezji Kieleckiej uzależniają przyznanie pomocy z zakładowego funduszu aktywności od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby niepełnosprawnej. Natomiast przepisy rozporządzenia w sprawie zakładów aktywności zawodowej nie wprowadzają takich ograniczeń.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu do przedstawienia w tut. Urzędzie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zaktualizowanego regulaminu zakładowego funduszu aktywności.

2. Brak uruchomienia wsparcia dla osób niepełnosprawnych ze środków zakładowego funduszu aktywności.

Analiza akt kontrolnych dotyczących gospodarowania środkami zakładowego funduszu aktywności wykazała, że pomimo iż fundusz jest tworzony na bieżąco z ustawowych środków, w okresie od przyznania statusu zakładu aktywności zawodowej tj. od 22 grudnia

2023 r. do dnia kontroli środki nie były wydatkowane. Biorąc pod uwagę specyfikę działalności zakładów aktywności zawodowej i możliwości jakie daje zakładowy fundusz aktywności, wskazane jest aby pracodawca uruchomił wydatkowanie ww. środków na pomoc dla osób niepełnosprawnych.

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu do rozważenia możliwości uruchomienia procedury wydatkowania środków zakładowego funduszu aktywności zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Nieaktualny Regulamin Organizacyjny Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu.

W trakcie czynności kontrolnych przedstawiono *Regulamin Organizacyjny Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu* z dnia 4.12.2023 r. Regulamin nie jest aktualny, mianowicie § 9 jest niezgodny z treścią rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17.07.2012 r. w sprawie zakładów aktywności zawodowej (t. j. Dz. U. z 2025 r, poz. 203).

Zalecenie:

Zobowiązuje się kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu do przedstawienia w tut. Urzędzie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zaktualizowanego regulaminu organizacyjnego zakładu aktywności zawodowej.

4. Nieprawidłowe wyliczenie wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych w miesiącach: styczeń, kwiecień, maj, czerwiec, grudzień 2024 r. i styczeń 2025 r. oraz brak wyliczenia tych wskaźników w miesiącu lipcu 2024 r.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych, kierownik ZAZ -u przedstawiła tabele ilustrujące stany i wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych zatrudnionych w ZAZ za okres: 22 grudnia 2023 r. - 31 stycznia 2025 r. Analiza powyższych dokumentów wykazała:

- w miesiącu styczniu 2024 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 77,49% i 34,09%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 75,76% i 33,33%,

- w miesiącu kwietniu 2024 r. pracodawca zastosował niewłaściwą metodykę przedstawiania (zaokrąglania) wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 75,75% i 33,33%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 75,76% i 33,33%,
- w miesiącu maju 2024 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 76,03% i 34,09%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 76,47% i 35,29%,
- w miesiącu czerwcu 2024 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 75,85% i 32,68%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 75,76% i 30,30%,
- w miesiącu lipcu 2024 r. pracodawca nie dokonał wyliczenia wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- w miesiącu grudniu 2024 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 75,97% i 29,91%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 76,92% i 28,21%,
- w miesiącu styczniu 2025 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w tym miesiącu wynosiły odpowiednio: 76,29% i 27,97%, natomiast pracodawca wykazał wskaźniki: 75% i 27,50%.

Biorąc powyższe pod uwagę w wyniku kontroli stwierdzono, że w miesiącach styczeń, maj, czerwiec, grudzień 2024 r. oraz styczeń 2025 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, co wynikało z zastosowania niewłaściwej metody ich wyliczenia, mianowicie pracodawca nie wziął pod uwagę przeciętnych stanów zatrudnienia w miesiącu przy wyliczaniu tych wskaźników. W odniesieniu do miesiąca kwietnia 2024 r. pracodawca nieprawidłowo wyliczył pierwszy wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych z powodu zastosowania niewłaściwej interpretacji treści art. 29 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 29 ust. 1b cyt. ustawy w zakresie metodyki przedstawiania (zaokrąglania) wskaźników zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej. Zgodnie ze stanowiskiem Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób

Niepełnosprawnych znak: BON-I.42300.41.2022.DB , które tut. Urząd otrzymał w dniu 25.08.2022 r.: *przepisy prawa nie zawierają regulacji umożliwiających zaokrąglanie dokonanych wyliczeń procentowego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych w zakładzie aktywności zawodowej, nie ma więc podstaw do dokonywania takich operacji.* Natomiast w miesiącu lipcu 2024 r. pracodawca nie dokonał wyliczenia wskaźników osób niepełnosprawnych. Zaznaczyć należy, że powyższe nie miało wpływu na spełnianie ustawowego warunku w tym zakresie.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się, aby wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Zakładzie Aktywności Zawodowej wyliczane były w sposób prawidłowy, tj. zgodny z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 44 ze zm.).

5. Brak dokumentu poświadczającego niepiśmienność pani [(*)]

Kontrola akt osobowych pracowników Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu wykazała, że umowa o pracę zawarta w dniu 15.12.2023 r. z panią [(*)] na okres próbny od dnia 22.12.2023 r. do dnia 21.02.2024 r. została podpisana przez panią [(*)] Pani [(*)] - kierownik Zakładu w dniu 10.02.2025 r. złożyła oświadczenie, w którym wyjaśnia: *Pani [(*)] zatrudniona w Zakładzie w okresie od 22.12.2023 r. do 21.02.2024 r. jest osobą niepiśmienną, tj. nie potrafi samodzielnie pisać. Wg. wyjaśnień złożonych przez [(*)] - Pani [(*)] nigdy nie podpisywała się samodzielnie. Wszelkie dokumenty urzędowe w obecności Pani [(*)] podpisuje matka.* W trakcie czynności kontrolnych nie został przedstawiony żaden dokument potwierdzający niepiśmienność ww. pracownika.

Zalecenie:

Z uwagi na fakt, że pani [(*)] nie jest obecnie zatrudniona w Zakładzie Aktywności Zawodowej (zatrudnienie ww. osoby ustało dniem 21.02.2024 r.), w dalszej działalności zobowiązuje się kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej, aby przed zawarciem umowy o pracę z osobą reprezentującą przyszłego pracownika ZAZ- u, pozyskała stosowną dokumentację świadczącą o posiadaniu przez tę osobę upoważnienie do wykonania takiej czynności.

6. Niezgodne z §8 ust. 2 rozporządzenia MPiPS w sprawie zakładów aktywności zawodowej dysponowanie środkami uzyskanymi z działalności wytwórczej lub usługowej zakładu w odniesieniu do dwóch wydatków (bilety wstępu).

Analiza wybranych do szczegółowej analizy pozycji zawartych w dokumentacji dotyczącej kosztów działalności wytwórczej lub usługowej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności finansowanych ze sprzedaży wyrobów lub usług, wykazała nieprawidłowości w zakresie dysponowania środkami uzyskanymi ze sprzedaży wyrobów lub usług pochodzących z działalności wytwórczej lub usługowej. Nieprawidłowości wykazano w odniesieniu do dwóch wydatków, tj. pokrycia kosztów biletów do Jaskini Ciemnej w Ojcowie w wysokości 220 zł (dokument księgowy: RK/08/2024 z dnia 13.08.2024 r.) oraz biletów wstępu na Zamek w Pieskowej Skale w wysokości 375 zł (dokument księgowy RK/08/2025 z 13.08.2024 r.). Wydatki te nie mieszczą się w katalogu określonym w § 8 ust. 2 cyt. rozporządzenia.

Zalecenia:

- ✓ w dalszej działalności zobowiązuje się kierownika Zakładu Aktywności Zawodowej do ponoszenia kosztów działalności wytwórczej lub usługowej zakładu realizowanej przez osoby niepełnosprawne zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności finansowanych ze sprzedaży wyrobów lub usług wyłącznie wydatków wymienionych w katalogu ujętym w §8 ust. 2 rozporządzenia MPiPS w sprawie zakładów aktywności zawodowej,
- ✓ zobowiązuje się kierownika ZAZ-u do zwrotu nieprawidłowo poniesionych wydatków oraz przedstawienia w tut. Urzędzie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, potwierdzenia dokonania zwrotu powyżej opisanych kwot.

7. Niekompletna, niezgodna ze stanem faktycznym ewidencja środków zakładowego funduszu aktywności w związku z niezgodnymi z treścią art. 29 ust. 3a³ ustawy rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych obciążeniami rachunku zakładowego funduszu aktywności z tytułu *Oплата rach. poza pakietem*.

W trakcie przeprowadzania kontroli przedstawiono dokumenty świadczące o prowadzeniu ewidencji środków zakładowego funduszu aktywności, tj. *zestawienie wpłat z pit 4R od*

12.2023 r. do 12.2024 r. oraz dokumenty bankowe, tj. historię operacji bankowych na koncie FAZ Szczaworyż oraz wyciągi bankowe dotyczące operacji dokonanych na ww. rachunku. Ponadto kierownik ZAZ-u oświadczyła, że w okresie kontroli środków ZFA nie wydatkowano. Analiza ww. dokumentów wykazała obciążenia na rachunku zakładowego funduszu aktywności z tytułu *Opłata rach. poza pakietem*. Obciążenia w kwocie 29 zł wykazano w dniach: 31.05.2024 r., 30.06.2024 r., 31.07.2024 r., 31.08.2024 r., 30.09.2024 r., 31.10.2024 r., 30.11.2024 r., 31.12.2024 r., co jest niezgodne z treścią art. 29 ust. 3a³ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Wobec powyższego stwierdzono, że ewidencja środków zakładowego funduszu aktywności jest niekompletna, niezgodna ze stanem faktycznym z uwagi na brak wykazania powyżej opisanych obciążeń rachunku. Pomimo, że zgodnie z oświadczeniem kierownika ZAZ- u w okresie kontrolowanym nie poniesiono wydatków finansowanych z funduszu aktywności zawodowej, jednakże wystąpiły obciążenia tego rachunku, które nie zostały ujęte w ewidencji zakładowego funduszu aktywności.

Zalecenia:

- ✓ w dalszej działalności zobowiązuje się organizatora Zakładu Aktywności Zawodowej Caritas Diecezji Kieleckiej w Szczaworyżu do prowadzenia ewidencji środków zakładowego funduszu aktywności zawodowej w sposób prawidłowy, kompletny i zgodny ze stanem faktycznym,
- ✓ należy dokonać zwrotu powyżej wymienionych kwot obciążeń na rachunek zakładowego funduszu aktywności oraz przedstawić w tut. Urzędzie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, potwierdzenie dokonania zwrotu tych kwot. Zgodnie z art. 29 ust. 3a³ ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych środki zakładowego funduszu aktywności nie podlegają egzekucji sądowej ani administracyjnej oraz nie mogą być obciążane w jakikolwiek sposób, z wyjątkiem wydatkowania środków tego funduszu w sposób określony w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 29 ust. 4.

Informuję, że wyniki niniejszej kontroli zostaną przekazane do wiadomości Samorządu Województwa Świętokrzyskiego, który zgodnie z art. 29 ust. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych współfinansuje m.in. koszty działania zakładu aktywności zawodowej.

Kierownik podmiotu kontrolowanego zobowiązany jest zawiadomić organ upoważniony do kontroli o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Powyższe zawiadomienie należy złożyć **na piśmie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego**

Jednocześnie informuję, iż zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Do wiadomości:

1. Caritas Diecezji Kieleckiej
2. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski

(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2572496.7458482.9604354
Nazwa dokumentu	wystąpienie pokontrolne ZAZ Szczaworyż.pdf
Tytuł dokumentu	wystąpienie pokontrolne ZAZ Szczaworyż
Sygnatura dokumentu	PSZ.IV.9514.14.2024
Data dokumentu	26.03.2025
Skrót dokumentu	4493E7E029A06BF54CBFBD8458F691275E47F8B8
Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	26.03.2025 08:28:03
Podpisane przez	Józef Bryk Wojewoda Świętokrzyski
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.126.43.43.

Data wydruku: 31.03.2025

Autor wydruku: Sornat Ewelina (Inspektor Wojewódzki)

(*) - w protokole dokonano wyłączenia jawności danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) w interesie osób fizycznych; Zakres wyłączenia: imiona i nazwiska osób fizycznych. Wyłączenia jawności dokonał: Z-ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.